

Quick scan flora en fauna Laan van Duurzaamheid Amersfoort

Opdrachtgever(s): Jeroen van de Krol/Schipper
Bosch Projecten

Uitgevoerd door: Econu / Dhr. Bart Smeets
bart.smeets@econu.eu
0646020125
www.econu.eu

Uitgevoerd op: 13-8-2020.

Datum: 26-8-2020
Onderwerp: Quick scan flora en fauna
Laan van Duurzaamheid

Uw kenmerk: /

Ons Kenmerk: SB 20-8-26

Inhoud

1 Inleiding.....	2
1.1 Aanleiding.....	2
1.2 Doel	2
1.3 Zorgplicht.....	2
1.4 Leeswijzer.....	2
2 Plangebied	3
2.1 Ligging en beschrijving plangebied	3
2.2 Voorgenomen plannen.....	4
3 Methode	5
4 Natuurwaarden.....	6
4.1 Beschermde gebieden	6
4.2 Beschermde soorten.....	7
5 Conclusies.....	12
Beschermde gebieden	12
Beschermde soorten.....	12
Geraadpleegde bronnen.....	13

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De initiatiefnemer, Schipper Bosch is van plan om op een perceel aan de Laan van Duurzaamheid een aantal woningen te realiseren. In een eerder plan was daarbij de aanleg van een tankstation voorzien, maar daar werd in een later stadium van af gezien. In verband met de planologische procedure is het noodzakelijk een quickscan flora en fauna uit te voeren. Door middel van de quickscan wordt in beeld gebracht of de ontwikkeling in strijd is met de natuurwetgeving en hoe eventuele strijdigheid met de wet voorkomen kan worden.

Vanaf 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming (Wn) in werking getreden. Deze wet vervangt de drie voormalige wetten op het gebied van soort- en gebiedsbescherming; Boswet, natuurbeschermingswet 1998 en de Flora- en faunawet.

Uiteraard toetsten wij aan de bepalingen volgens de nieuwe Wet natuurbescherming.

1.2 Doel

Doel van het onderliggende onderzoek is te bepalen of de wijzigingen binnen het plangebied mogelijk leiden tot overtreding van de natuurwetgeving. Voor soortbescherming en gebiedsbescherming is sinds 1 januari 2017 de Wet natuurbescherming van belang. Daarnaast is gebiedsbescherming vastgelegd in het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen EHS genoemd). In bijlage 1 wordt deze wet- en regelgeving uitgebreid beschreven.

Het in deze rapportage beschreven onderzoek heeft tot doel het vaststellen van de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten die zijn opgenomen in paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Tevens heeft het onderzoek tot doel vast te stellen op welke wijze en in welke mate de voorgenomen ontwikkeling invloed kan hebben op het eventueel voorkomen van beschermde soorten. Op basis van dit onderzoek kan worden vastgesteld welke maatregelen getroffen en vervolgstappen genomen dienen te worden om te voorkomen dat in strijd met de natuurwetgeving zal worden gehandeld. Aanvullend zal worden bepaald of voorgenomen ontwikkelingen effect hebben op de beschermde natuurwaarden van nabijgelegen natuurgebieden.

1.3 Zorgplicht

Voor alle in het wild levende planten en dieren, ook niet wettelijk beschermde soorten, kent de Wet natuurbescherming een zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende planten en dieren, alsmede voor hun directe leefomgeving. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren, niet mogen worden uitgevoerd.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving gegeven van het plangebied en de voorgenomen ontwikkelingen. In hoofdstuk 3 wordt de gebruikte onderzoeksmethode(n) besproken. De mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten en gebieden en de effecten van de geplande ingrepen op aanwezige beschermde natuurwaarden worden beschreven in hoofdstuk 4. In dit hoofdstuk wordt tevens ingegaan op de mogelijke noodzaak tot het treffen van mitigerende maatregelen. In het laatste hoofdstuk zijn de conclusies uiteengezet.

2 Plangebied

2.1 Ligging en beschrijving plangebied

Het plangebied ligt tussen de Laan van Duurzaamheid, Rondweg Noord en Oude Zevenhuizerstraat binnen de bebouwde kom van Amersfoort. De toegangspoort van het terrein ligt aan de Laan van Duurzaamheid. Het perceel ligt braak en is in het verleden niet ontwikkeld of bebouwd geweest. Een groot deel bestaat uit verruigd grasland. De oostelijke en zuidelijke rand van het terrein wordt gevormd door een ondiepe sloot met een breedte van ongeveer twee meter. Deze staat niet in verbinding met andere watergangen. Een deel van de westelijke grens bestaat uit een talud van kleiige grond ten behoeve van het hoger gelegen voetpad. Het talud is sterk begroeid met opgaande ruigte. Hetzelfde geldt voor enkele hopen kleigrond tussen talud en toegangshek. De punt aan de westgrens het projectgebied ligt iets lager en heeft daardoor een wat afwijkende vegetatie ten opzichte van de rest van het perceel maar hier vinden geen ontwikkelingen plaats.

De omgeving heeft een sterk stedelijk karakter. In de (noord)westen grenst het perceel aan de wijk Nieuwland, aan de overzijde van de Laan van Duurzaamheid ligt een groot bedrijventerrein en direct ten zuiden ligt de belangrijke ontsluitingsweg Ringweg Noord. In een groter perspectief ligt de locatie in het noorden van Amersfoort op korte afstand van de snelweg A1. Ten noorden van de A1 en ten westen van de N199 bestaat het landschap overwegend uit de laag gelegen polders tussen randmeren in het noorden en Utrechtse Heuvelrug in het zuiden.

Bij deze quickscan is met name de zuidelijke punt langs de Ringweg Noord waar voorheen het tankstation gepland was. Momenteel is de locatie in gebruik als opslag voor grond aangezien er metershoge bergen met grond gevormd zijn.

Figuur 1, indruk van de locatie.

2.2 Voorgenomen plannen

Vooralsnog zijn de plannen niet geheel uitgekristalliseerd, maar het is wel duidelijk dat het eerder geplande tankstation er niet meer komt. Ter plekke zullen woningen gerealiseerd worden, in lijn met de ontwikkeling op het hele vlak.

3 Methode

In het kader van deze quickscan heeft een bronnenonderzoek plaatsgevonden waarbij gekeken is naar gebiedsgerichte bescherming en mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied. Voor het soortenonderzoek is gebruikgemaakt van gegevens van het dataloket van het Netwerk Ecologische Monitoring (NEM), de NDFF en diverse verspreidingsatlassen.

Voor de gebiedsgerichte bescherming is gekeken naar de aanwezigheid van relevante natuurterreinen in de omgeving. De ligging van Natura 2000-gebieden (o.a. Habitat- en Vogelrichtlijngebieden) en het Natuurnetwerk Nederland in de nabijheid van het plangebied zijn onderzocht.

Daarnaast heeft een veldbezoek plaatsgevonden waarbij alle op de locatie aanwezige biotopen zijn opgenomen. De aanwezigheid van deze biotopen vormt de basis voor de mogelijkheid tot het voorkomen van beschermde soorten. Naast de biotopen zijn directe en indirecte aanwijzingen opgenomen die duiden op het voorkomen van beschermde soorten. Dergelijke aanwijzingen zijn bijvoorbeeld het fysiek aantreffen van exemplaren van soorten en het aantreffen van hollen, uitwerpselen, prooiresten, vraat-, loop- en veegsporen. Deze waarnemingen zijn bij de beoordeling betrokken.

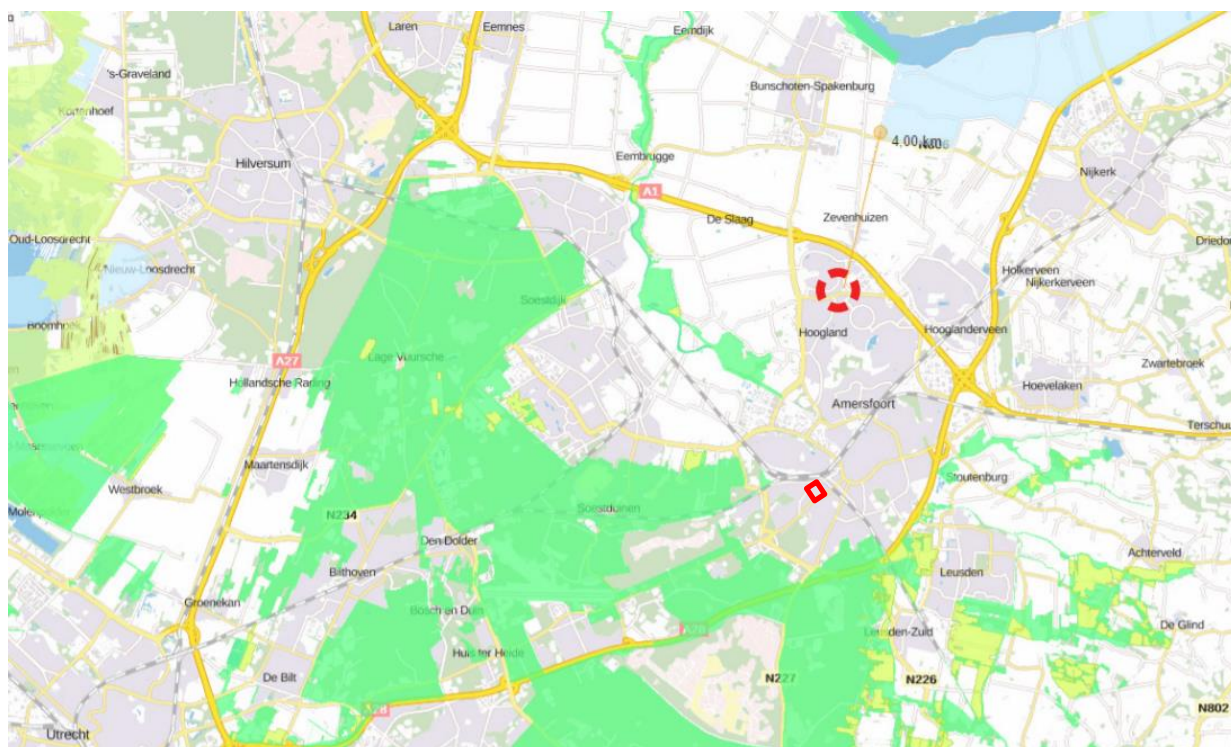
De aanwezige biotopen zijn vergeleken met de habitateisen van beschermde planten- en diersoorten. Op basis van deze vergelijking en expert judgement is beoordeeld welke van deze soorten in het plangebied kunnen voorkomen. Een eenmalig veldbezoek is nadrukkelijk geen volledige inventarisatie. Dat betekent dat op basis van een eenmalig veldbezoek het voorkomen van soorten niet per definitie is uit te sluiten. De bevindingen van het veldbezoek en het literatuuronderzoek zijn vervolgens gebundeld in deze rapportage.

Het veldbezoek dat voor dit onderzoek is uitgevoerd, heeft plaatsgevonden op 13 augustus 2020 in de ochtend onder de volgende weersomstandigheden: licht bewolkt, droog, windkracht 2 en circa 26°C.

4 Natuurwaarden

4.1 Beschermde gebieden

Het onderzoeksgebied maakt geen onderdeel uit van Natura 2000, Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen EHS) of Groene Contour. De ligging van het onderzoeksgebied ten opzichte van beschermde natuurgebieden is weergegeven in afbeelding 3. Dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is Arkemheen, waarvan de grens ongeveer 4 kilometer ten noorden van het plangebied ligt. Delen van het NNN liggen op ruim 2 kilometer afstand langs de Eem.

Figuur 3, Ligging Natura 2000-gebieden (o.a. lichtblauw), NNN (donkergroen) en Groene Contour (lichtgroen) ten opzichte van het projectgebied (rode cirkel). Bron ondergrond: webkaart Provincie Utrecht.

Het plangebied behoort niet tot het NNN. De bescherming van het NNN is gericht op behoud, herstel en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied. Als wezenlijke kenmerken en waarden gelden de actuele en geambieerde natuurbeheertypen zoals vastgelegd in het Natuurbeheerplan van de provincie. Daarnaast worden als wezenlijke kenmerken en waarden aangemerkt geomorfologische en aardkundige waarden en processen, de waterhuishouding, kwaliteit van bodem, water en lucht, rust, stilte, donkerte, openheid of juist geslotenheid en de landschapsstructuur. De voorgenomen plannen kunnen niet leiden tot een aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN-gebied.

Beschermde bomen

In verband met de aanwezigheid van als beschermwaardig gewaardeerde boombeplanting, is het voor zover en zolang aanwezig, verboden te bouwen op gronden ter plaatse van de aanduiding 'beeldbepalende boom'. Het bevoegd gezag kan middels een omgevingsvergunning afwijken van de bouwregels, indien wordt aangetoond dat door het bouwen en/of gebruik van de gronden de conditie, levensverwachting, groeiplaats en

(beeld)kwaliteit van de bomen niet worden aangetast. Ten behoeve van het verlenen van de omgevingsvergunning dient aan het bevoegd gezag een bomeneffectrapportage overlegd te worden, waaruit blijkt dat de bouw of werken en/of werkzaamheden geen onevenredige gevolgen hebben voor de levensvatbaarheid en de ruimtelijke, monumentale, cultuurhistorische of ecologische betekenis van de bomen. Het bevoegd gezag kan bij het toepassen van de afwijking nadere eisen stellen ten aanzien van de situering en afmetingen van bouwwerken en de aard van de verhardingen.

De werkzaamheden hebben geen negatief effect op beschermde beeldbepalende bomen. Er worden geen bomen gekapt.

Conclusie

Vanwege de ligging van het plangebied op aanzienlijke afstand van het NNN en Natura 2000-gebied is het redelijkerwijs op voorhand uit te sluiten dat de voorgenomen plannen negatieve effecten tot gevolg hebben op deze gebieden. De voorgenomen plannen hoeven dan ook niet beoordeeld te worden op mogelijke effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van natura 2000 gebied en de wezenlijke waarden en normen van het NNN in een natuurtoets. Evenmin is een AERIUS berekening noodzakelijk, de werkzaamheden kunnen vanwege de afstand en beperkte omvang in tijd, ruimte en inzet van machines niet leiden tot significante negatieve effecten door stikstofdepositie. Er worden geen beschermde bomen aangetast of gekapt.

4.2 Beschermde soorten

Deze paragraaf beschrijft het mogelijk voorkomen van beschermde soorten in het plangebied. Per soortgroep wordt beschreven welke soorten worden verwacht, wat de mogelijke effecten van de ingreep zijn en of er mitigerende maatregelen nodig zijn.

4.2.1 Flora

Het plangebied bestaat voornamelijk uit ruigte, deels vlak en deels op aardhopen. Aan de zuidzijde ligt een sloot. Gezien de bodemgesteldheid en locatie zijn echter voornamelijk (zeer) algemene grassoorten en kruiden te verwachten. De ruigte in het noordelijk deel van het terrein bestaat grotendeels uit Grote brandnetel, Braam en Hop. Daarnaast andere soorten van voedselrijke omstandigheden zoals Riet, Gulden roede en opslag van Zwarte els en Schietwilg. Het talud is begroeid met een dicht bramenstruweel. Bevindingen van het veldbezoek tonen aan dat binnen het directe plangebied geschikte biotopen voor beschermde plantensoorten ontbreken. De aanwezige flora duidt op een rijke, bemeste bodem. Het is derhalve redelijkerwijs uit te sluiten dat binnen het directe plangebied beschermde plantensoorten voorkomen.

Conclusie

Vanwege het ontbreken van geschikte biotopen en de bemesting van de bodem is het voorkomen van beschermde plantensoorten in het directe plangebied redelijkerwijs uit te sluiten.

4.2.2 Vlinders en libellen

Bevindingen uit het veldbezoek tonen aan dat in het directe plangebied geen geschikte biotopen aanwezig zijn en specifieke waardplanten ontbreken voor het voorkomen van

beschermde vlindersoorten. Beschermde vlinders hebben specifieke habitateisen; het plangebied voldoet hier niet aan. Uit het veldbezoek blijkt dat in het directe plangebied geen geschikte biotopen aanwezig zijn voor het voorkomen van beschermde soorten libellen. Weliswaar is er een sloot aanwezig en werden ter plekke ook enkele vuurlibellen en platbuiken aangetroffen, maar de beschermde soorten libellen stellen specifieke eisen aan hun habitat. Door het ontbreken van geschikt oppervlaktewater in het directe plangebied is geen voortplantingsbiotoop voor beschermde libellen aanwezig.

Conclusie

Vanwege het ontbreken van geschikte biotopen is het voorkomen van beschermde soorten vlinders en libellen in het directe plangebied uit te sluiten.

4.2.3 Kevers en slakken

Beschermde soorten houtkevers zijn afhankelijk van bijzondere habitattypen als oude (naald)bossen. Deze habitattypen zijn niet aanwezig in het directe plangebied. Het voorkomen van beschermde houtkevers in het plangebied kan daarom worden uitgesloten. Beschermde waterkevers en aquatische slakkensoorten platte schijfhoren en Bataafse stroommossel zijn afhankelijk van permanente wateren. In het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig. Het voorkomen van beschermde waterkevers in het plangebied kan daarom worden uitgesloten.

Conclusie

In het plangebied ontbreken geschikte biotopen voor beschermde soorten slakken en kevers. Het voorkomen van deze soorten in het directe plangebied is derhalve uit te sluiten.

4.2.4 Vissen

In het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig dat in contact staat met andere wateren. Een steekproef bemonstering met een standaard Ravon-schepnet leverde geen enkele vis op. De stilstaande sloot valt waarschijnlijk regelmatig grotendeels droog. Vanwege het ontbreken van geschikt oppervlaktewater is het uit te sluiten dat (beschermde) vissen voorkomen in het plangebied.

Conclusie

Vanwege het ontbreken van geschikt oppervlaktewater is het uit te sluiten dat (beschermde) vissoorten voorkomen in het plangebied.

4.2.5 Reptielen en amfibieën

De watergang is geschikt als voortplantingshabitat voor amfibieën. In de modderbodem kunnen tevens amfibieën overwinteren. De bastaardkikker is tijdens het veldbezoek met enkele tientallen exemplaren waargenomen. Daarnaast komen de meerkikker, kleine watersalamander en de zeer algemene bruine kikker en gewone pad in de omgeving van het plangebied voor. Zwaarder beschermde soorten amfibieën zoals de poelkikker en kamsalamander zijn uit te sluiten omdat geschikt leefgebied ontbreekt of doordat de locatie buiten het natuurlijke verspreidingsgebied van de soorten valt. De sloot staat niet in directe verbinding met andere watergangen en is vrij ondiep. Waarschijnlijk komt de watergang in perioden van grote droogte (vrijwel) droog te staan.

Voor reptielen ontbreekt geschikt leefgebied. Alleen voor de ringslang is het perceel marginaal geschikt. De ringslang komt rond de Eem bij Amersfoort voor maar een verbinding met de bekende leefgebieden ontbreekt. De kans om verkeersslachtoffer te worden is daarbij dusdanig groot dat soort veilig als afwezig kan worden beschouwd.

Effectbeoordeling

Gezien de afwezigheid van geschikte landbiotopen voor streng beschermde amfibieën en reptielen in het directe plangebied, is er geen negatief effect te verwachten van de voorgenomen plannen. Voor de algemene soorten zijn negatieve effecten evenmin te verwachten indien de slootranden in tact blijven en de amfibieën zich vrij kunnen verplaatsen tussen het land- en waterhabitat.

Conclusie

Het directe plangebied vormt geen geschikt leefgebied voor streng beschermde reptielen en amfibieën, derhalve hoeven geen vrijstellingen aangevraagd te worden. Voor de algemenere soorten geldt een vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen. Verder onderzoek is niet nodig en er hoeven geen mitigerende maatregelen getroffen te worden.

4.2.6 Vogels

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor diverse vogelsoorten. Tijdens het veldbezoek zijn o.a. huismus, ekster, houtduif, kauw, kraaien, diverse mezensoorten en meeuwen waargenomen. Het directe plangebied is een ruigte met kruiden. Er staan geen bomen op de betreffende locatie. Er worden geen bomen gekapt, geen struiken verwijderd en er zijn binnen het directe plangebied zijn geen jaarrond beschermde nesten of grondbroeders aangetroffen.

Effectbeoordeling

De omgeving van het plangebied is geschikt als foerageergebied voor algemene vogelsoorten. Negatieve effecten op foerageergebied zijn redelijkerwijs uit te sluiten; in de directe omgeving van het plangebied is voldoende geschikt alternatief foerageer- en broedgebied aanwezig.

Voor de algemeen voorkomende vogelsoorten geldt dat, indien exemplaren aan het broeden zijn, het verwijderen van bomen en beplanting niet kan plaatsvinden zonder deze dieren te verstoren. Gedurende het broeden zijn de nesten van alle vogels en de functionele leefomgeving strikt beschermd. De vogels die momenteel in het plangebied foerageren zullen elders voldoende voedsel kunnen vinden, voorbijtrekkende vogels hebben weinig last van de voorgenomen initiatieven. Gezien de aangetroffen biotopen in het directe plangebied en de waarneming tijdens het veldbezoek is het redelijkerwijs uit te sluiten dat er jaarrond beschermde nesten in (de omgeving van) het plangebied zijn.

Mitigerende maatregelen

Door (eventueel) aanwezige bomen en struiken buiten het broedseizoen van vogels te verwijderen/snoeien wordt voorkomen dat negatieve effecten zullen optreden ten aanzien van algemeen voorkomende vogelsoorten. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot en met juli. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt echter geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

Conclusie

De omgeving van het plangebied is geschikt als foerageergebied voor (algemeen voorkomende) vogelsoorten. De voorgenomen plannen zullen geen negatieve effecten hebben ten aanzien van foerageer- en/of broedgebied van deze soorten. Indien vogels aan het broeden zijn, kan het verwijderen van bomen en beplanting niet plaatsvinden zonder deze dieren te verstoren. Door bomen en struiken buiten het broedseizoen van vogels te verwijderen/snoeien wordt voorkomen dat negatieve effecten zullen optreden ten aanzien van algemeen voorkomende vogelsoorten. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt echter geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

4.2.7 Zoogdieren

Vleermuizen

In de NDFF zijn waarnemingen van gewone dwergvleermuizen, ruige dwergvleermuizen, laatvlieger en rosse vleermuizen bekend. Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen en het is aannemelijk dat regelmatig vliegactiviteit van vleermuizen in het plangebied is. Er staan geen gebouwen of bomen met holtes, vandaar dat vernietiging van verblijfplaatsen niet aan de orde is. Evenmin worden migratieroutes verstoord, er zijn immers geen lijnvormige elementen. Een verstoring van de eventueel aanwezige verblijfplaatsen in de omgeving zal gering zijn.

Overige zoogdieren

Er zijn sporen aangetroffen van mol en veldmuis. Daarnaast zijn soorten als egel, woelmuizen, huisspitsmuis en gewone bosmuis te verwachten. Er zijn geen geschikte nestbomen van de beschermde eekhoorn aanwezig. Sporen of potentiële vaste verblijfplaatsen van de steenmarter ontbreken. Voor grotere zoogdieren als reeën en/of overige beschermde soorten waarvoor geen vrijstelling geldt is het onderzoeksgebied ongeschikt.

Het onderzoeksgebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. De voorgenomen ontwikkeling zal geen negatief effect hebben op de functie van het plangebied als foerageergebied. Het plangebied blijft geschikt als foerageergebied voor vleermuizen en ook in de directe omgeving blijft voldoende alternatief, even geschikt foerageergebied behouden. Verblijfplaatsen van vleermuizen worden niet verstoord of vernietigd door de geplande ontwikkeling.

Mogelijk behoort het plangebied tot het leefgebied van een aantal grondgebonden zoogdieren. De voorgenomen ontwikkeling heeft geen negatief effect op deze soorten aangezien er voldoende alternatief foerageergebied overblijft en de verstoring tijdens de aanleg en het gebruik minimaal is.

Conclusie

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Negatieve effecten op het foerageergebied zijn redelijkerwijs uit te sluiten. Aangezien er geen (laan)bomen met geschikte holtes gekapt worden, zullen er geen verblijfplaatsen verstoord of vernietigd worden. Evenmin worden mogelijk aanwezige migratieroutes van vleermuizen verstoord.

Het plangebied is voor een aantal algemene grondgebonden zoogdieren geschikt als (onderdeel van hun) leefgebied. Voor deze mogelijk binnen het plangebied voorkomende beschermde soorten (§3.3 Wn) geldt in provincie Utrecht in het kader van ruimtelijke ontwikkeling een algehele vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming of er zijn geen negatieve effecten op deze soorten te verwachten. Het is derhalve niet noodzakelijk om mitigerende maatregelen te nemen voor deze zoogdiersoorten. De zwaarder beschermde marterachtigen en andere soorten verblijven niet in de directe omgeving van het plangebied en zullen derhalve geen hinder ondervinden van de voorgenomen aanleg van de tijdelijke gebouwen.

5 Conclusies

Beschermde gebieden

Vanwege de ligging op ruime afstand van Natura 2000-gebied en het NNN is het op voorhand uit te sluiten dat de voorgenomen plannen negatieve effecten tot gevolg hebben op NNN/Natura 2000-gebieden. Er hoeft dan ook geen Natuurtoets uitgevoerd te worden naar de effecten van de aanleg van de tennisbaan op de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN en de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000 gebied. Evenmin is een AERIUS berekening noodzakelijk om de depositie van stikstof ten gevolge van de werkzaamheden in te kunnen schatten.

Beschermde soorten

In de ruime omgeving van het plangebied komen mogelijk verschillende soorten voor die beschermd zijn onder paragrafen 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Het is echter duidelijk geworden dat de geplande ingreep geen negatieve effecten heeft op flora en fauna. De locatie is niet geschikt als leefgebied voor beschermde soorten.

Tabel 1. Overzicht mogelijk aanwezige en aangetroffen beschermde soorten

Soort (groep)	Bescherming	Functie plangebied	Mogelijk effect	Ontheffing nodig?	Maatregelen
Amfibieën en reptielen	Wn §3.2 en 3.3	Leefgebied in de omgeving	Nee	Nee	-
Vogels (niet jaarrond beschermd)	Wn §3.1	Foerageergebied	Nee	Nee	Snoeien en verwijderen begroeiing buiten broedseizoen
Vogels (jaarrond beschermde nesten)	Wn §3.1	Foerageergebied uilen en roofvogels	Nee	Nee	-
Zoogdieren (grondgebonden)	Wn §3.3	Leef- en foerageergebied	Nee	Nee	-
Zoogdieren (vleermuizen)	Wn §3.2	Foerageergebied	Nee	Nee	-

Geraadpleegde bronnen

Literatuur

- + Bos F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- + Creemers R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie). 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland, Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey Nederland, Leiden.
- + Korsten, E. en Regelink J.R. Herkennen van potentiële vleermuiswaarden: in het kader van quickscans en andere ecologisch vooronderzoek. Zoogdiervereniging- rapport 2010.44. Zoogdiervereniging, Nijmegen.
- + Limpens, H., K. Mostert, W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen, onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- + Ministerie van Economische Zaken, Brochure: Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen, Lees hier wat de Wet natuurbescherming daarover regelt, versie 1.3 december 2016.
- + Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002. De Nederlandse libellen (Odonata). Nederlandse Fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

Internet

- + Natura 2000-gebieden, www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx, 28-1-2019
- + NNN, <http://ehs.flevoland.nl>, 28-1-2019
- + <http://www.netwerkecologischemonitoring.nl/dataloket>
- + Verordening natuurbescherming , <http://decentrale.regelgeving.overheid.nl/>, 26-1-2019
- + www.compendiumvoordeleefomgeving.nl
- + www.eis-nederland.nl
- + www.libellennet.nl
- + www.soortenbank.nl
- + www.vlindernet.nl
- + www.zoogdiervereniging.nl
- + www.verspreidingsatlas.nl

Bijlage 1 Wet- en regelgeving

Wet natuurbescherming

In Nederland is de bescherming van natuurwaarden sinds 1 januari 2017 geregeld in de Wet natuurbescherming. Deze wet regelt de bescherming van soorten, gebieden en houtopstanden en vervangt daarmee de Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet 1998 en Boswet. Daarnaast geldt per provincie beleid voor de bescherming van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) genoemd).

Soortbescherming

Op het gebied van soortbescherming is het uitgangspunt van de Wet natuurbescherming dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan; het 'nee, tenzij-principe'. De Wet natuurbescherming kent een apart beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn, een apart beschermingsregime voor soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn en een apart beschermingsregime voor andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden. Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden.

De Wet natuurbescherming kent de volgende drie categorieën beschermde soorten:

1. Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels beschermd volgens het beschermingsregime van de Europese Vogelrichtlijn;
 2. Soorten, niet vogels zijnde, van de Europese Habitatrichtlijn bijlage IV onderdeel a, het Verdrag van Bern bijlage II en het Verdrag van Bonn bijlage I, voor zover hun natuurlijke verspreidingsgebied zich in Nederland bevindt;
 3. 'Andere soorten', waaronder soorten die vanuit nationaal oogpunt bescherming behoeven.
- De drie beschermingsregimes kennen elk hun eigen verbodsbepalingen. De verbodsbepalingen voor vogels en overige Europese soorten (categorie 1 en 2) zijn letterlijk overgenomen uit respectievelijk de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Voor de andere, 'nationaal' beschermde soorten (categorie 3) gelden verbodsbepalingen die geïnspireerd zijn op de Habitatrichtlijn, maar in sommige opzichten minder streng zijn. In tabel 1 zijn de verbodsbepalingen per regime weergegeven.

Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

- + Er mag alleen van de verbodsbepalingen worden afgeweken als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is;
- + Er moet sprake zijn van een in de wet genoemd belang. De wet geeft voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn, zoals ruimtelijke ontwikkeling, volksgezondheid of openbare veiligheid;
- + Er mag geen afbreuk worden gedaan aan de staat van instandhouding van de soort.

Als aan deze drie vereisten voldaan is, kan een ontheffing worden verleend. Voor een aantal handelingen is bovendien vrijstelling mogelijk, bijvoorbeeld in de vorm van een provinciale verordening of een gedragscode

Tabel 1. Verbodsbepalingen per categorie beschermde soorten

Categorie 1 (§ 3.1 Wn)	Categorie 2 (§ 3.2 Wn)	Categorie 3 (§ 3.3 Wn)
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art. 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	-
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	-
-	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

Zorgplicht

Voor alle in het wild levende planten en dieren, ook niet beschermde soorten, kent de Wet natuurbescherming een zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Dit betekent dat voorafgaand aan handelingen inzichtelijk moet zijn welke natuurwaarden aanwezig zijn, de kwetsbaarheid hiervan en de mogelijke gevolgen die de handeling hiervoor kan hebben. Bij de uitvoering van de handelingen dienen negatieve gevolgen zoveel mogelijk te worden voorkomen, dan wel beperkt of ongedaan te worden gemaakt. De zorgplicht is altijd van toepassing, ongeacht vrijstelling of ontheffing.

Natura 2000 (bron: Rijksoverheid)

In 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. De wet biedt een beschermingskader voor de flora en fauna binnen de aangewezen beschermde gebieden, de zogenaamde Natura 2000- gebieden en bijzondere nationale natuurgebieden. De wet bepaalt dat projecten en andere handelingen die de kwaliteit van de habitats kunnen verslechteren of die een verstoringseffect kunnen hebben op de soorten, niet mogen plaatsvinden zonder vergunning. Ook plannen moeten getoetst worden op hun gevolgen voor de Natura 2000-gebieden. Dit gebeurt met de habitattoets.

De habitattoets bestaat uit drie onderdelen:

- + oriëntatiefase (en vooroverleg);
- + verslechterings- en verstoringstoets;
- + passende beoordeling.

De oriëntatiefase maakt geen deel uit van de in de wet geregelde procedures. In de praktijk is deze stap nodig. Gezamenlijk met het bevoegd gezag wordt bepaald of goedkeuring van het

plan nodig is en welke verdere procedure doorlopen moet worden. Afhankelijk van de kans en omvang van de effecten op een Natura 2000-gebied bestaat de vervolgpcedure uit het uitvoeren van een verslechterings- en verstoringstoets, een passende beoordeling of geen enkele toetsing.

Indien er geen kans is op negatieve effecten op een Natura 2000-gebied is geen goedkeuring voor de plannen of het project nodig. Als uit de oriëntatiefase is gebleken dat er kans is op significant negatieve effecten voor het Natura 2000-gebied, dient een passende beoordeling te worden uitgevoerd. Indien uit de passende beoordeling blijkt dat er kans is op een significant negatief effect moet aan drie criteria worden voldaan.

Deze criteria zijn:

- + er zijn geen alternatieve oplossingen voor het project die minder of geen negatieve effecten hebben voor het Natura 2000-(deel)gebied;
- + er is sprake van dwingende redenen van groot openbaar belang;
- + er is voorzien in compenserende maatregelen.

Alléén als aan deze voorwaarden wordt voldaan, kan goedkeuring worden verleend. Indien uit de oriëntatiefase is gebleken dat er een kans is op (niet-significante) negatieve effecten, dient een verslechterings- en verstoringstoets te worden uitgevoerd.

Met dit onderzoek wordt bepaald:

- + of deze kans reëel is en
- + of de verslechtering of verstoring aanvaardbaar is.

Natuurnetwerk Nederland / Ecologische hoofdstructuur (bron: Rijksoverheid)

Natuurgebieden in Nederland zijn erg versnipperd. Het Natuurnetwerk Nederland (voorheen EHS) heeft als doel om natuurgebieden te vergroten en met elkaar te verbinden. Door verbindingen tussen natuurgebieden te maken, kunnen planten en dieren zich makkelijker verspreiden over meer gebieden. Hierdoor zijn deze gebieden beter bestand tegen negatieve milieu-invloeden. In grotere natuurgebieden kunnen bovendien meer soorten planten en dieren leven. Het doel van het afwegingskader Ecologische Hoofdstructuur is om de EHS als netwerk van natuurgebieden te beschermen tegen negatieve effecten van ruimtelijke ingrepen. Dat betekent niet dat ontwikkelingen zoals woningbouw en bedrijvigheid, verboden zijn. Door het doorlopen van het afwegingskader wordt vastgesteld of, en zo ja, onder welke voorwaarden een ontwikkeling in de Ecologische Hoofdstructuur kan worden toegelaten. De bescherming van de Ecologische Hoofdstructuur vindt plaats door het nee-tenzij-regime uit de Nota Ruimte. Dit houdt in dat ruimtelijke ingrepen in de EHS met een negatief effect op de EHS in principe niet zijn toegestaan. Onder voorwaarden kan hiervan worden afgeweken. De beleidsmatige basis voor het afwegingskader voor de Ecologische Hoofdstructuur is de Nota Ruimte. Daarnaast hebben Rijk en provincies een beleidskader Spelregels EHS opgesteld. Het beleidskader geeft een uitwerking, verduidelijking en aanscherping van de verschillende onderdelen van het afwegingskader. De provincies laten de inhoud van de Spelregels EHS doorwerken in het provinciaal ruimtelijk beleid. De bescherming van de EHS gebeurt via de regelgeving van de ruimtelijke ordening. Het beschermingsregime is onder de WRO door het Rijk vastgelegd in de AMvB Ruimte en werkt via provinciale verordeningen.